

חולין דף מ"ז

הגמרא ממשיכה לדון בענייני סירכות בריאה. אמר רבא, שתי בועות סמוכות שנמצאו על הסמפונות פוסלות, שנוצרו מחמת נקב שהיה בריאה. ואם יש בועה אחת שיש כמין סדק באמצעיתה ודומה לשנים, נוקבים ובודקים אם נשפך יחד, נחשב לבועה אחת וכשרה. ואם לא נשפך יחד, היא טרפה.

ואמר רבא, חמשה אונות יש לריאה, ומונה אותם הגמרא כפי הסדר שנראית כשהיא תלויה כשכרסה לפני הטבח: שלש מימין ושתים משמאל. נחסר או יתיר או התחלפו הצדדים, טרפה.

מביאה הגמרא מעשה בריאה שהייתה בה אונא יתירה בריאה אונה יתירה, ובא הטבח לשאול את מרימר. ישב רב אחא בפתח, ושאל את הטבח לאחר שיצא מה אמר לו מרימר? אמר לו, שהכשיר. אמר רב אחא לטבח, שוב לפניו שיתכן ולא עיין מספיק בדבר, שרב אחא סבר כרבא שביתר הוא טרפה. חזר הטבח, ואמר לו מרימר שיאמר למי שיושב בפתח שאין הלכה כרבא ביתרת! אולם יתרת כשרה רק אם התווספה בתוך האונה, אבל ביני ביני טרפה. ומעשה בריאה שנמצא בה יתרת ביני ביני, והביאוו לפני רב אשי והטריפה. אמר לו רב הונא מר בר אויא, והרי דבר זה נמצא בכל החיות והטבחים קוראים לזה אונה קטנה ואדומה. ומסיקה הגמרא, שמכשירים רק אם נמצא מתחת³²⁹, אבל מלמעלה אפילו כעלה קטן של הדס, טרפה³³⁰.

אמר רפרם, ריאה הדומה ל'אופתא' טרפה. ומביאה הגמרא שנחלקו מהי 'אופתא': יש אומרים שדומה במראה לעץ, יש אומרים שכשמשמשים אותה קשה כעץ, יש אומרים שיש לה מראה לבן כבקעת, ויש אומרים שהתקשתה כעץ, ויש אומרים, שהיא חלקה ואין לה חיתוך אונות³³¹.

329 עמוד ב'.

330 ובבהמות שלנו שברובן נמצא כן, אי בריאה אחת אין בה עיגוניתא, כשרה. רש"י.

331 והיכן שאין חיתוך גמור אלא ניכר בו הפרש כשרה. רש"י.

אמר רבא, ריאה שצבעה כחול, כשרה.

כקורט דיו יבש והוא שחור, טרפה. שכן

אמר רבי חנינא, אשה שראתה דם בצבע שחור טמאה, שבתחילה היה

אדום אלא שלקה. וגם כאן היה אדום והתקלקל, וסופו לירקב ולינקב.

ירוקה או אדומה, כשרה. ומצינו שתחזור ותבריא, מהמעשה שהיה עם

רבי נתן. ששנינו בברייתא, רבי נתן אומר, פעם אחת הלכתי לכרכי

הים, ואשה ששני בניה מתו מחמת מילה, הביאה לפני את בנה השלישי

לפני שמלתו. ראיתיו שהיה אדום, אמרתי לה: 'בתי, המתיני לו עד

שדמו יבלע בבשרו³³². המתינה לו, ומלה אותו וחי. והיו קורין אותו 'נתן

הבבלי' על שמי. ושוב פעם אחת הלכתי למדינת קפוטקיא. באתה אשה

לפני שמלה בנה ראשון ומת, שני ומת, שלישי הביאתו לפני. ראיתיו

שהיה ירוק. הצצתי בו ולא היה בו דם ברית, אמרתי לה: 'בתי, המתיני

לו עד שיפול בו דמו' המתינה לו ומלה אותו וחיה, והיו קורין אותו 'נתן

הבבלי' על שמי'.

אמר רב כהנא, ריאה שמראה שלה דומה לכבד כשרה, והדומה לבשר

טרפה. וסימן לכך מהכתוב: "ובשר בשדה טרפה".

אמר רב סמא בנו של רבא, ריאה הדומה ל'כשותא' ו'כמוריקא' כצבע

ביצה, טרפה. וירוקה שהכשירה היא הדומה לכרתי.

אמר רבינא, אונה שחלקה סתום ולא נכנס בו אויר, מביאים סכין ונוקבים

את אותו מקום. אם יוצא משם מוגלה, ודאי הסתימה מחמת המוגלה

וכשרה. ואם לא, מושיבים על אותו אטום לאחר שנקרע נוצה או רוק,

אם רואים שזו מוכיח שנכנס לשם אויר וכשרה, ואי לא טרפה.

אמר רב יוסף, ריאה שעלה בה קרום מחמת מכה אינו קרום שסופו

ליפול³³³.

אמר רב יוסף, אִוְשָׁה שֶׁנִּשְׁמַעַת כִּשְׁנוּפָחִים

אִוְשָׁה הַנִּשְׁמַעַת מֵהַרְיָאָה

בריאה, אם יודעים מהיכן הקול יוצא בודקים

על ידי הנחת נוצה או קש, ובמידה ומתנוועע טרפה משום ריאה שנקבה,

332 שהיה דמו הולך בין עור לבשר, והוי כמי שאין לו דם, והדם הוא הנפש! ומתוך שאין בו חיות – הוא מת

במכה קלה. רש"י.

333 וכל סירכי דריאה – קרום העולה מחמת מכה הן, הלכך אף על גב שלא יוצא משם רוח, טרפה. רש"י.

ואי לא כשרה. ואם לא יודעים מהיכן קול זה נשמע, נותנים את הריאה בגיגית של מים, לא חמים שמתכווצת מחמתם ולא קרים שמתקה מחמתם, אלא בפושרים. ונופחים בריאה, אם בצבצו בועות טרפה, ואי לא כשרה שהנקב היה רק בקום התחתון ולא בעליון והקול נשמע מבין שני הקרומים.

אמר עולא אמר רבי יוחנן, בשר הריאה נקב שיש בו חיסרון לדברי הכל
שבתוך הקרומים שנימוח ושפך כקיתון, פוסל במשהו

כשרה. ואף שהבשר נמצא רק בחצי הריאה ויש כאן חיסרון, חסרון מבפנים לא נחשב לחסרון. הקשה רבי אבא ממה ששנינו, הריאה שניקבה או שחסרה טרפה. ולכאורה מה הכוונה ב'חסרה'? אם מבחוץ הרי זה נכלל ב'ניקבה'? אלא מבפנים, ומכאן שחסרון מבפנים נחשב לחסרון? דוחה הגמרא, כוונת המשנה שנחסר בחוץ. ואף שכבר כתבה 'ניקב', באה לומר שגם רבי שמעון הסובר עד שתנקב לבית הסמפונות, מודה בנקב שיש בו חיסרון שלא צריך שתנקב לבית הסמפונות.

רבי חנניה חלה, ובאו לבקרו רבי נתן וכל רביא שנספכת כקיסון גדולי הדור. הביאו לפני ריאה שנספכה

כקיתון, והכשירה. אמר רבא, מה שהכשירה זה רק אם לא נימוקו הקנוקנות. שאל רב אחא בנו של רבא את רב אשי, כיצד בודקים שלא נימוקה אחת מהן? אמר לו, מביאים קערה של חרס המחופה באבר והיא חלקה, קורעים הקרום והכל נשפך. אם יש שם כתמים לבנים, זה סימן שבא ממיחוי הסמפונות והיא טרפה. ואם לא, כשרה.

אמר רב נחמן, ריאה שנימוקה ונתרוקנה ריאה שחסרה במקצתה, אם קרום שלה קיים כשרה.

ומביאה הגמרא שכן מצינו בברייתא, ריאה שנימוקה וקרום שלה קיים, אפילו שבמקום שנחסר יש שיעור רביעית הלוג, כשרה. ניטלה שלפוחית שלה והוא הקרום שהולד מונח בו, כשרה. התליע כבד שלה, זה היה מעשה ועלו עליה בני עסיא שלשה רגלים ליבנה, ולא אמרו להם כלום. לרגל שלישי עמדו למנין, ורבו המתירים והתירוהו.

